

Laidiens: **28.12.2015., Nr. 252**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2015/252.4**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 710

Rīgā 2015. gada 15. decembrī (prot. Nr. 67 24. §)

Jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmu sertificēšanas, īstenošanas un uzraudzības noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likuma
26. panta pirmo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. atbilstības sertifikātu izsniegšanas un anulēšanas kārtību;
- 1.2. jūrnieku profesionālās sagatavošanas programmu (turpmāk – programma) īstenošanas nosacījumus;
- 1.3. programmu uzraudzības kārtību.

2. Programma ir:

- 2.1. jūrnieku profesionālās izglītības programma, pēc kuras apgūšanas persona saņem izglītības dokumentu un kuras apgūšana ir nepieciešama kvalifikācijas piešķiršanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par jūrnieku sertificēšanu (turpmāk – izglītības programma);
- 2.2. jūrnieku mācību kursu programma, pēc kuras apgūšanas persona saņem valsts atzītu prasmju apliecību vai dokumentāru apliecinājumu (1. pielikums) un kuras apgūšana ir nepieciešama kvalifikācijas piešķiršanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par jūrnieku sertificēšanu vai kvalifikācijas pilnveidošanai (turpmāk – mācību kursu programma).

3. Programmu īsteno:

- 3.1. izglītības programmu un mācību kursu programmu – jūrniecības nozarē specializēta izglītības iestāde, kura ir reģistrēta atbilstoši normatīvajiem aktiem par profesionālās izglītības iestāžu reģistrācijas kārtību (turpmāk – izglītības iestāde);
- 3.2. mācību kursu programmu – jūrniecības nozarē specializēts mācību centrs, kura pamatnodarbošanās ir mācību kursu programmas īstenošana un kurš atbilst programmas īstenošanas nosacījumiem saskaņā ar šo noteikumu prasībām (turpmāk – mācību centrs).

4. Pēc valsts akciju sabiedrības "Latvijas Jūras administrācija" Jūrnieku reģistra (turpmāk – Jūrnieku reģistrs) pieprasījuma izglītības iestāde vai mācību centrs sniedz informāciju, kas saistīta ar programmas izstrādāšanu un

īstenošanu.

5. Jūrnieku reģistrs izstrādā:

5.1. tādas mācību kursu programmas standartu, kuras apgūšana ir nepieciešama kvalifikācijas piešķiršanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par jūrnieku sertificēšanu (turpmāk – standartprogramma), ievērojot 1978. gada Starptautiskās konvencijas par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (ar grozījumiem) (turpmāk – *STCW* konvencija) un citu jūrniecības jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasības;

5.2. norādījumus par *STCW* konvencijā un 1995. gada Starptautiskajā konvencijā par zvejas kuģu personāla sagatavošanas un diplomēšanas, kā arī sardzes pildīšanas standartiem ietverto prasību ieviešanu un īstenošanu (turpmāk – Jūrnieku reģistra norādījumi).

6. Izglītības iestāde vai mācību centrs savā darbībā, kā arī programmas izstrādē un īstenošanā ievēro:

6.1. *STCW* konvenciju;

6.2. Starptautiskās Jūrniecības organizācijas izstrādāto jūrnieku apmācības paraugkursu (turpmāk – *IMO* paraugkurss);

6.3. standartprogrammu, ja tāda ir izstrādāta;

6.4. Jūrnieku reģistra norādījumus;

6.5. jūrniecības un izglītības jomu reglamentējošos normatīvos aktus.

7. Jūrnieku reģistrs sniedz programmas satura novērtējumu (2. pielikums), programmas novērtējumu atbilstības sertifikāta izsniegšanai (3. pielikums), izglītības programmas īstenošanas novērtējumu (4. pielikums), mācību kursu programmas īstenošanas novērtējumu (5. pielikums) un izglītības iestādes vai mācību centra kvalitātes vadības sistēmas novērtējumu (6. pielikums).

II. Programmas īstenošanas nosacījumi un kvalitātes vadības sistēma

8. Izglītības iestāde vai mācību centrs:

8.1. noslēdz līgumu ar citu izglītības iestādi vai mācību centru, kas ievēro šo noteikumu prasības, par programmas īstenošanas pārņemšanu, ja programmas īstenošana ir pārtraukta;

8.2. nodrošina iespēju apgūt programmu valsts valodā atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts valodu;

8.3. nodrošina telpu atbilstību būvnormatīvu prasībām par publiskām ēkām un būvēm, kas noteiktas izglītības iestādei;

8.4. nodrošina tehniskā nodrošinājuma (tai skaitā trenažieru un laboratoriju) atbilstību programmas mērķa un plānotā rezultāta sasniegšanai, kā arī apmācāmo (izglītojamo) skaitam;

8.5. atbilstoši normatīvajiem aktiem par personas datu aizsardzību reģistrē personas datu apstrādi;

8.6. identificē ar apmācību saistītos drošības riskus, nosaka un ievēro preventīvos pasākumus to novēršanai. Ja nepieciešams, ir saņemts Jūrnieku reģistra norādītās kompetentās iestādes atzinums par aprīkojuma tehniskā stāvokļa atbilstību personu drošai apmācībai.

9. Trenažieris, kuru izmanto programmas īstenošanā, atbilst *STCW* konvencijas kodeksa A-I/12. un B-I/12. iedaļas prasībām un nodrošina:

9.1. programmas mērķa un plānotā rezultāta sasniegšanu;

9.2. kuģa vai tā iekārtu ekspluatācijas imitēšanu tik reāli, cik nepieciešams apmācības mērķim, demonstrējot iekārtas iespējas, ierobežojumus un iespējamās darbības traucējumus;

9.3. pietiekami reālus apstākļus cilvēka rīcībai, lai apmācāmais varētu apgūt attiecīgās prasmes;

9.4. kontrolējamu darbības vidi, kurā var imitēt dažādus apstākļus (piemēram, avārijas, paaugstinātas bīstamības situācijas);

9.5. iespēju vadīt, pārraudzīt un ierakstīt uzdevuma izpildes gaitu, lai instruktors–vērtētājs kopā ar apmācāmo varētu analizēt rezultātus un kļūdas;

9.6. interfeisu, caur kuru apmācāmais var mijiedarboties ar aprīkojumu, imitēto vidi un instruktoru–vērtētāju.

10. Programmu pasniedz un apguvi novērtē atbilstoši *STCW* konvencijas I/6. noteikuma prasībām apmācīts, pasniedzamajā jomā kvalificēts un Jūrnieku reģistra sertificēts instruktors–vērtētājs (turpmāk – instruktors–vērtētājs). Šī prasība neattiecas uz izglītības programmas pasniedzēju, kurš pasniedz mācību priekšmetu, kas nav saistīts ar *STCW* konvencijā noteiktās kompetences ieguvī. Instruktors–vērtētājs, kurš nodrošina apmācības ar trenažieri, ir apmācīts darbam ar attiecīgā tipa trenažieri.

11. Instruktors–vērtētājs reizi piecos gados apgūst programmu par *STCW* konvencijas un citu starptautisko normatīvo aktu prasībām jūrnieku profesionālās sagatavošanas jomā. Šī prasība neattiecas uz izglītības programmas pasniedzēju, kurš pēdējo piecu gadu laikā ir apmeklējis apmācības kursu vai semināru par *STCW* konvenciju.

12. Atbilstoši *STCW* konvencijas kodeksa A-I/8. un B-I/8. iedaļas prasībām izglītības iestāde vai mācību centrs īsteno programmu saskaņā ar iestādes kvalitātes vadības sistēmu, kurā aprakstīti un dokumentēti šādi programmas īstenošanai nepieciešamie resursi, procesi un procedūras:

12.1. izglītības iestādes vai mācību centra kvalitātes politika, mērķis un plāns;

12.2. izglītības iestādes vai mācību centra un tā struktūrvienības organizatoriskā struktūra un funkcijas;

12.3. administrācijas, mācībspēku un tehniskā personāla kvalifikācijas prasības un programmas īstenošanā iesaistītās personas amata apraksts un atbildības jomas;

12.4. administrācijas, mācībspēku un tehniskā personāla pieņemšana darbā, apmācība, kompetences novērtēšana un kvalifikācijas celšana;

12.5. programmas izstrādāšanas, apstiprināšanas un aktualizēšanas kārtība;

12.6. mācību (studiju) procesa plānošana un uzraudzība, programmas apguves gaitas un kvalitātes kontrole;

12.7. mācību (studiju) priekšmeta detalizēta apraksta (teorētiskās un praktiskās nodarbības apraksta) izstrādāšana, aktualizēšana un izmantošana;

12.8. programmas īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras (piemēram, telpu, laboratoriju, darbnīcu, komunikāciju), informatīvā nodrošinājuma (piemēram, metodisko mācību līdzekļu, uzskates līdzekļu, mācību literatūras, izdales materiālu, audiomateriālu, videomateriālu, digitālo mācību līdzekļu un resursu) un tehniskā nodrošinājuma (piemēram, auditoriju, laboratoriju un darbnīcu iekārtu un aprīkojuma, trenažieru) atbilstības programmas mērķim novērtēšana;

- 12.9. programmas īstenošanai nepieciešamās infrastruktūras, informatīvā un tehniskā nodrošinājuma uzturēšana, izmantošana un pilnveidošana;
- 12.10. apmācāmā (izglītojamā) uzņemšanas procedūra un kritēriji;
- 12.11. atgriezeniskā saite ar apmācāmo (izglītojamo), Jūrnieku reģistru un darba devēju;
- 12.12. kvalifikācijas prakses organizācija krastā un jūrā uz kuģiem un tās rezultātu novērtēšana;
- 12.13. kritēriji pielaišanai pie noslēguma pārbaudījumiem, programmas apguves novērtēšanas kārtība, satura izstrādāšana, aktualizēšana, vērtēšanas kritēriji, noslēguma pārbaudījuma rezultātu apstrīdēšana un atkārtota eksaminēšana;
- 12.14. programmas apguvi apliecinošā dokumenta reģistrēšana un izsniegšana;
- 12.15. sūdzības izskatīšanas kārtība;
- 12.16. kvalitātes vadības sistēmas procesu dokumentācijas uzturēšana;
- 12.17. kvalitātes vadības sistēmas iekšējā audita norises kārtība un kritēriji;
- 12.18. korektīvo un preventīvo pasākumu noteikšana un īstenošana atklāto neatbilstību un trūkumu novēršanai;
- 12.19. kārtība, kādā izglītības iestāde vai mācību centrs veic izmaiņas programmas īstenošanā un citā iekšējā dokumentācijā un ziņo par to Jūrnieku reģistram.
13. Jūrnieku reģistrs vismaz reizi piecos gados novērtē šo noteikumu 8. un 12. punktā minēto prasību izpildi un sagatavo izglītības iestādes vai mācību centra kvalitātes vadības sistēmas novērtējumu. Izglītības iestādes vai mācību centra kvalitātes vadības sistēmas novērtējumu paziņo izglītības iestādei vai mācību centram.
14. Ja izglītības iestāde vai mācību centrs iepriekš nav īstenojis kādu no programmām, pirms programmas novērtēšanas atbilstības sertifikāta izsniegšanai Jūrnieku reģistrs novērtē izglītības iestādes vai mācību centra kvalitātes vadības sistēmu.

III. Programmas satura novērtējums

15. Izglītības programmu pirms licences saņemšanas Izglītības un zinātnes ministrijā un mācību kursu programmu, pirms uzsākta tās īstenošana, novērtē un saskaņo Jūrnieku reģistrs, lai pārliecinātos par attiecīgās programmas satura atbilstību *STCW* konvencijas, *IMO* paraugkursu, standartprogrammu un citu jūrniecības un izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām.
16. Izglītības iestāde vai mācību centrs iesniedz Jūrnieku reģistrā iesniegumu programmas satura novērtēšanai (7. pielikums). Iesniegumam pievieno:
- 16.1. izglītības programmas satura novērtēšanai – izglītības programmu trijos eksemplāros (ja izglītības programma sagatavota elektroniska dokumenta veidā, – vienā eksemplārā). Tās noformējums atbilst izglītības jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām;
- 16.2. mācību kursu programmas satura novērtēšanai – mācību kursu programmu divos eksemplāros (ja mācību kursu programma sagatavota elektroniska dokumenta veidā, – vienā eksemplārā). Tā sastāv vismaz no šādām sadaļām:
- 16.2.1. mācību kursu programmas mērķis;

16.2.2. mācību kursu programmas plānotais rezultāts;

16.2.3. mācību kursu programmas apguves novērtēšanas metodika un kritēriji;

16.2.4. apmācāmo uzņemšanas noteikumi;

16.2.5. mācību grupas ierobežojumi;

16.2.6. mācību plāns (mācību priekšmeti un to detalizēti apraksti, tēmas, apakštēmas);

16.2.7. prasības mācību kursu programmas instruktoram–vērtētājam;

16.2.8. mācību kursu programmas īstenošanai nepieciešamā infrastruktūra, informatīvais un tehniskais nodrošinājums;

16.2.9. mācību procesa grafiks;

16.2.10. mācību kursu programmas instruktoru–vērtētāju saraksts;

16.2.11. prasmju apliecības vai dokumentāra apliecinājuma paraugs;

16.2.12. praktiskās nodarbības apraksts (ja mācību kursu programmā paredzēta praktiskā nodarbība);

16.2.13. trenažiera un tā funkcionālo iespēju apraksts (ja mācību kursu programmā paredzēta trenažiera izmantošana).

17. Jūrnieku reģistram ir tiesības pieprasīt jūrniecības nevalstisko organizāciju viedokli par programmas aktualitāti un atbilstību jūrniecības nozares un darba tirgus prasībām.

18. Jūrnieku reģistrs mēneša laikā pēc iesnieguma un pievienoto dokumentu saņemšanas novērtē programmas satura atbilstību un sagatavo programmas satura novērtējumu. Ja nav konstatētas neatbilstības, programmu saskaņo un izsniedz tās iesniedzējam. Ja ir konstatētas neatbilstības, programmu nesaskaņo. Programmas satura novērtējumu paziņo izglītības iestādei vai mācību centram.

19. Ja izglītības iestāde vai mācību centrs nav iesniedzis kādu no šo noteikumu 16. punktā minētajiem dokumentiem vai ja tajos norādītā informācija ir nepilnīga, pēc Jūrnieku reģistra pieprasījuma un tā noteiktajā termiņā, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem, izglītības iestāde vai mācību centrs iesniedz nepieciešamos dokumentus vai precizē sniegto informāciju. Šādā gadījumā programmas satura novērtējuma sagatavošanas termiņu skaita no trūkstošo dokumentu vai precizētās informācijas saņemšanas dienas.

20. Izglītības iestāde vai mācību centrs programmu iesniedz Jūrnieku reģistrā atkārtotai satura saskaņošanai šādos gadījumos:

20.1. pēc Jūrnieku reģistra pieprasījuma, ja stājas spēkā grozījumi kādā no šo noteikumu 6. punktā minētajiem normatīvajiem aktiem vai dokumentiem un šie grozījumi skar programmas saturu;

20.2. piecu darbdienu laikā pēc programmas satura izmaiņu apstiprināšanas izglītības iestādē vai mācību centrā, ja izmaiņas veiktas pēc izglītības iestādes vai mācību centra iniciatīvas;

20.3. pēc Jūrnieku reģistra pieprasījuma, ja programmas īstenošanas novērtējumā ir konstatēts, ka programmas nepilnību dēļ tās mērķis netiek sasniegts.

IV. Programmas novērtējums atbilstības sertifikāta izsniegšanai un atbilstības sertifikāta izsniegšana un anulēšana